

Handläggare: Marianne Tryman
Telefon: 08-508 24 478

Kvalitetsredovisning

Bilaga 7

Övergripande bild av verksamheten

Skärholmen stadsdel har ca 34 000 invånare och är en stadsdel med mångkulturell prägel och kännetecknas av mångfald när det gäller språk och kultur. Alla kommunala förskolor i Skärholmen använder sig av pedagogisk dokumentation och ett förhållningssätt som innebär att barnens lärande synliggörs. Det finns också goda möjligheter för personalen till kompetensutveckling och fortbildning. Organisationen för de kommunala förskolorna i Skärholmen består av tre föreskolenheter samt en specialförskola för barn med funktionshinder inom autism och utvecklingstörning. Specialförskolan har plats för sex barn och leds av en förskolechef. De tre övriga förskoleenheterna har ett ledningsteam vardera med en förskolechef, tre biträdande förskolechefer och tre pedagogiska utvecklingsledare. Ledningsteamerna leder och utvecklar arbetet för förskolorna i respektive enhet med ansvar för mellan åtta till elva förskolor. Totalt antal personal i Skärholmens förskolor är 380. I flera förskolor finns ateljérista, torgpedagog, utepedagog, levande verkstadspedagog utöver förskollärare och barnskötare. Personalen i förskolorna har tillgång till konsultation av samordnare för barn i behov av särskilt stöd, förskolepsykolog och talpedagog. I stadsdelen finns fem öppna förskolor.

Tre förskolor har rivits för återuppbyggnad. En av tre förskolor blir inflyttningsklar i januari. Staben består av verksamhetscontroller, utvecklingssekreterare, administrativ sekreterare, samordnare, talpedagog, förskolepsykolog, preventionssamordnare och köhandläggare. Antalet förskolebarn i Skärholmen är ca 2500 barn. Förskoleverksamheten omfattar 27 kommunala förskolor (1 373 barn), 1 kommunalt familjedaghem (fem barn), 17 enskilt drivna förskolor och 23 familjedaghem.

Förutsättningar

Verksamheten utgår från de nationella styrdokument, Skollagen, Läroplan för förskolan Lpfö 98 reviderad 2010, Stockholms stads förskoleplan, värdegrunden i Skärholmen, Pedagogiska plattformen 2011, Skärholmens språkprogram samt verksamhetsidén som ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Förskoleverksamhetens resultat ger politiker ett underlag i beslut kring förskolefrågor och föräldrar får möjlighet till insyn och delaktighet.

Avdelningens ledningsgrupp har under året haft flera gemensamma planeringsdagar där strategiska frågor, åtagande och innehållet av verksamheten

diskuterats. Enheterna arbetar med kvalitetsarbete under hela verksamhetsåret. Regelbundna uppföljningar och utvärderingar ligger som grund för utveckling och förändringar. Förskolor ska vara ett komplement till hemmet och har stor betydelse för föräldrar att möjliggöra kontakter och erfarenhetsutbyte. Specialförskolan är ett alternativ för föräldrar till barn med autism.

Förskoleledningen i respektive enhet upprättar en verksamhetsplan utifrån de prioriterade målen i kommunalfullmäktige och stadsdelen. Åtagande och aktiviteter skrivs och dessa följs sedan upp i tertiärrapporter och i verksamhetsberättelsen. Medarbetarenkäten och stadens föräldraundersökning för 2012 används som underlag för att tydliggöra hur personal och föräldrar uppfattar verksamheten. I arbetslagen innebär kvalitetsarbetet, reflekterande samtal, pedagogiska nätverk, upptaktsdagar, avdelningsmöten, arbetsplatsmöten, samverkansmöten och studiedagar i enheterna.

Barnen görs delaktiga genom lyhörda pedagoger och en utmanande miljö. Föräldrarna får bland annat genom föräldraaktiv inskolning, föräldrasamtal, föräldramöten och föräldraträffar insyn och möjlighet till delaktighet och inflytande. För att öka andelen förskollärare har fortbildning av barnskötare till förskollärare prioriterats.

Ett kulturprogram görs varje termin till förskolorna med professionella kulturaktiviteter. Samarbete med bibliotek, Kulturskolan och Stadsteatern har stärkts.

Systematiskt kvalitetsarbete

Strategin i utvecklingsarbetet är en verksamhetsplan samt en strategisk plan för avdelningen "Strategiska frågor 2012" som förtydligar vad organisationen ska åstadkomma. Planerna utgår ifrån kommunfullmäktiges och stadsdelsnämndens mål och verksamheternas behov av utveckling.

Barnintervjuer och barnråd är exempel på hur barns åsikter tas tillvara. Under den föräldraaktiva inskolningen får föräldrar en introduktion och information om verksamhetens mål och innehåll. De får möjlighet till delaktighet och inflytande och information om verksamhetens pedagogiska plattform, värdegrund och innehåll.

Alla förskolor har under året deltagit i fortbildning i PIM (Pedagogisk It och Mediekompetens) vilket har utmanat och påverkat personal att använda digitala verktyg i verksamheten.

Åtgärder för utveckling från föregående kvalitetsredovisning

Utifrån föregående års kvalitetsredovisning har verksamheten i de kommunala förskolorna utvecklat arbetet med följande fyra områden i vår Strategiska plan

Kompetensutveckling

All personal har blivit erbjudna utbildning i PIM (Praktisk IT- och mediekompetens). Förskolecheferna avslutade utbildning i Rektorsprogrammet under hösten 2012. 16 barnskötare läser till förskollärare varav 12 har tagit förskollärarexamen 2012. Målsättning att alla medarbetare ska ha pedagogisk utbildning har nästan uppnåtts. Vi fortsätter att ta emot lärarstudenter i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Utbildning i föräldrastöd ICDP/Vägledande samspel har genomförts under året. Verksamheterna har arbetat med implementeringen av läroplanen och förskollärarens nya roll. Utbildningsinsatser har resulterat i att löpande diskussioner förs ute på förskolorna kring barnsyn och uppdraget i förskolan samt vad personalens förhållningssätt kan innebära för barnen i praktiken, inte minst ur ett delaktighetsperspektiv. Språkprogrammet är klart och har implementerats i verksamheterna. Språkkartläggningen har förenklats och förbättrats.

Normer och värden

Likabehandlingsplanen är utgångspunkten i arbetet med att stärka barnens självkänsla och identitet och samverkan med föräldrar. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med revidering av likabehandlingsplanen. All personal i enheterna har arbetat på olika sätt med likabehandlingsplanen. Till exempel i nätverk, på planeringsdagar, kartläggning av arbetssättet för att förebygga kränkande, forumteater, filmat varandra för att sedan analyserat deras förhållningssätt. Resultatet är att de har upprättat gemensamma rutiner.

Utveckling och lärande

Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling har utvecklats och uppnår delvis läroplansmålen. De resultat som hade sjunkit från förra året i brukarenkäten är inom Utveckling och lärande samt Trygg och säker miljö. Enheterna har analyserat och diskuterat resultaten från brukarundersökningen med all personal. Nätverk har startat för att ytterligare tydliggöra barns läroprocesser. Detta som ett led utifrån resultat och synpunkter från brukar- och medarbetarenkätena.

I april introducerades det nya språkprogrammet som nu har implementerats i verksamheten. Språkprogrammet och en språkkartläggning ligger till grund för barnets individuella språkstöd och har använts på utvecklingssamtal med föräldrar. Kartläggning av barnens språksituation har gjorts tillsammans med föräldrarna vid de individuella utvecklingssamtalen. Av cirka 1350 inskrivna barn har 90 % ett annat modersmål än svenska. Av de ca 300 anställda pedagogerna är 44 % flerspråkiga vilket är en tillgång för att stödja barnens modersmål. Personalen arbetar med språkgrupper med olika innehåll. Barnen på specialförskolan har bland annat funktionsnedsättningar inom kommunikation och har alternativa sätt att kommunicera som tecken och bilder.

Utevistelse i förskolan har varit ett uppmärksammat område under 2012. Ett medvetet utvecklingsarbete har skett med att skapa inspirerande utemiljöer som inbjuder till inspirerande och pedagogiska miljöer.

Samverkan med hemmet

Förskolan har medvetet arbetat för att ha ett bra samarbete med föräldrarna för att stärka barnens trygghet. Utbildningssatsning som gjordes i praktisk IT- och mediekompetens (PIM) resulterade bland annat i film riktad till föräldrar kring likabehandlingsarbetet på förskolan. Föräldrasamverkan har bland annat varit föräldramöten, föräldraträffar, ABC träffar, föräldrar har då erbjudits barnvakt vid dessa möten. Planering har gjorts för hur samarbetet mellan föräldrar och förskola ska ske för att bäst stimulera barnets språk.

Mål/Åtaganden

Normer och värden

Utvärdering av likabehandlingsplan/plan kränkande behandling

Likabehandlingsplanens främjande och förebyggande arbetssätt har skapat goda relationer där barnen visar hänsyn till varandra. Personal beskriver hur barn uttrycker egen vilja och åsikter samt visar empati för varandra i olika situationer, för sin närmiljö och djur och natur. Arbetssättet med att filma varandra under arbetet och sedan analysera förhållningssättet till barn och vuxna har visat sig vara framgångsrikt. Efter diskussioner har personalen utvecklat det som de är mindre bra på och lyft det positiva i bemötandet. En av enheterna har haft en stor utbildningssatsning för all personal i Vägledande samspel, vilket bland annat visat sig positivt i föräldrars nöjdhet med verksamheten.

NÄMNDMÅL:

Alla enheter och verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö och arbetar utifrån förvaltningens miljöhandlingsplan

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	23 %	16 %	VB 2012

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsförvaltningen säkerställer bokföringen av ekologiska livsmedel	2010-09-17	2012-12-31
Vid upphandling av varor och tjänster ska miljökrav ställas	2012-01-01	2014-12-31

NÄMNDMÅL:
Skärholmen utvecklas som kultur- och fritidsstadsdel

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Nyttjandegrad av kulturerbjudande med professionella aktörer för barn i våra förskolor	100 %	100 %	VB 2012
Andel flickor i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna.	27 %	34 %	2012
Andel flickor, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna	15 %	13 %	2012
Andel pojkar, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna	26 %	25 %	2012
Andel pojkar, i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna	38 %	39 %	2012
Antal kulturerbjudanden med professionella aktörer som erbjudits barn och unga inom fritiden	56	50	2012
Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i mötesplatserna.	1 191	600	2012
Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i parklekarna	806	600	2012

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla barn och unga inom förskola och fritid, och äldre inom äldreomsorgen erbjuds kulturaktiviteter med professionella aktörer.	2008-01-01	2012-12-31
Alla barn och unga erbjuds en organiserad verksamhet inom fritidsenheten som samarbetar med det lokala föreningslivet	2012-01-01	2014-12-31

Bedömning och analys

Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt för att alla barn från två års ålder erbjuds i minst en professionell kulturaktivitet genom Skärholmens barnkulturprogram.

Detta har uppfyllt med att nästan 4000 barn deltagit i professionella kulturaktiviteter vilket innebär att många har deltagit i flera kulturaktiviteter.

Utveckling och Lärande

NÄMNDMÅL:

Förskolorna arbetar för att öka barnens hälsa och välmående

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Resultat av personalens självvärdering gällande barns utevistelse i förskolan	3,4	3	2012

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla en utmanande utemiljö i förskolan med fokus på barns rörelse	2012-01-01	2014-12-31
Utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan med barnhälsovården	2012-01-01	2014-12-31

NÄMNDMÅL:

Förskolorna skapar goda förutsättningar för att öka barns språk- och kunskapsutveckling, med fokus på svenska språket

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	0 %	0 %	VB 2012
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	0 %	0 %	VB 2012
Resultatet av enheternas självvärdering avseende språkutveckling och kommunikativ förmåga (skala 1-6)	3,73	3,5	2012

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan använder språkprogrammet och språkkartläggningen i arbetet med barns språk- och kunskapsutveckling	2012-01-01	2014-12-31
Förskolan kartlägger språksituationen för barn med annat modersmål tillsammans med föräldrarna	2011-01-01	2014-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
-----------	------------	-----------

Bedömning och analys

Arbetet med den reviderade läroplanen, gemensam reflektion och arbete i nätverksform har medfört att personalen granskar sig mer kritiskt. Förståelsen och ett självkritiskt arbetssätt i verksamheten har ökat. Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande var 74 % och trygg och säker miljö 75 %. Verksamheterna kommer att under kommande år analysera och ta fram åtgärdsplaner för varje förskola för att visa föräldrarna vad deras barn lärt sig och hur deras kunskapsutveckling ser ut samt intensivt arbeta för att visa föräldrarna att barnen har en trygg och säker miljö i förskolan.

Andelen barn med annat modersmål har ökat något från 87 % år 2011 till 90 % i år. Materialet i språkprogrammet har visat sig vara ett stort stöd i språkarbetet på förskolorna. Personalen har ökat medvetenheten av språkarbetet. De använder sina kunskaper i utvecklingssamtal med föräldrar, ökat stöd för barns modersmål, föräldrar har blivit delaktiga i språkarbetet hemma och i projektarbeten på förskolan. Flerspråkig personal blir en tillgång för att arbeta med barns rätt till modersmålstöd. Samarbetet med SISAB för att skapa inspirerande utemiljöer som inbjuder till inspirerande och pedagogiska miljöer fortsätter.

Förskola och hem

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar med förebyggande och tidiga insatser för barn och unga för att trygga en positiv social utveckling

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsförvaltningen ska erbjuda stöd och hjälp till vuxna och barn, som är utsatta för våld eller hot om våld inom familjen	2008-01-01	2013-12-31

Samverkan

NÄMNDMÅL:

Genom samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och familjen samt övriga aktörer tillvaratas de gemensamma resurserna så att barn och unga kan växa upp till självständiga vuxna.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
-----------	------------------	--------	--------

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel aktuella likabehandlingsplaner på samtliga förskolor	100 %	100 %	VB 2012
Andel föräldrar som erbjuds utvecklingssamtal minst en gång per termin	100 %	100 %	2012
Andel genusutbildad personal i fritiden	96,43 %	75 %	2012
Antal aktuella familjesamverkansplaner för respektive verksamhet inom fritidsenheten	8	8	2012
Antal ungdomar som är utbildade styrelseledamöter i mötesplatsernas styrelser och ungdomsrådet	49	30	2012

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskola och fritid arbetar aktivt och medvetet för att öka barns, ungas och föräldrars delaktighet och inflytande	2008-01-01	2014-12-31
Förskola och fritid ska samverka med olika verksamheter och särskilt stödja föräldrarollen när barn och unga behöver stödinsatser	2008-01-01	2014-12-31
Fritidsenheten har ett strukturerat genusarbete där alla barn och unga kan utveckla sin unika identitet och intressen	2012-01-01	2014-12-31
Stadsdelen erbjuder föräldrastöd i olika former	2012-01-01	2014-12-31
Varje förskola bjuder in till minst två föräldraträffar per år enligt "Vägle-dande samspel" nivå ett	2011-01-01	2014-12-31

Bedömning och analys

Resultatet är att föräldrarna har blivit delaktiga i språkarbetet hemma och på förskolan. Föräldrarna har blivit delaktiga i projektarbeten. Förskolornas aktiva arbete med föräldrasamverkan har visat sig positivt. Föräldrarna är mer engagerade, delaktiga och har inflytande i verksamheten och deras synpunkter tas tillvara på.

Övrig uppföljning

Sammanfattande analys och bedömning av måluppfyllelsen och lärdomarna under läsåret

Fortbildningen av PIM för all personal har varit personal- och tidskrävande. Resultatet har visat sig positivt i det digitala lärandet och har börjat förändra arbetet i verksamheterna. Ipads har köpts in och används av alla förskolor. Exempel på detta är att personalen använder digitala verktyg i pedagogisk dokumentation, i projektarbete med barnen, föräldrasamverkan, analys och utvärdering av verksamheten.

Trots fortbildning av barnskötare till förskollärare samt anställning av nya förskollärare har vi inte uppnått vårt mål. Rekryteringsarbetet pågår under hela året.

För att öka resultatet i förskoleundersökningen gällande den låga svarsfrekvensen ”Utveckling och lärande” samt ”Trygg och säker miljö” kommer personalen att intensivt arbeta med information till föräldrarna. Resultatet av enheternas självvärdering avseende språkutveckling och kommunikativ förmåga har uppfyllts.

Utvecklingsområden

Utvecklingsområden är att utveckla:

- stärka förskollärarnas yrkesroll
- öka förskollärartätheten
- öka svarsfrekvensen i brukarundersökningen
- öka resultatet i brukarundersökningen gällande utveckling och lärande
- öka resultatet i brukarundersökningen gällande trygg och säker miljö

Åtgärder för utveckling

I budget 2013 redovisas de strategiska satsningar och prioriterade frågor under det kommande året.

Inom förskolan fortsätter satsningarna på kompetensutveckling och fortbildning inom:

- förskollärarnas yrkesroll
- barnskötare till förskollärare
- barn i behov av särskilt stöd
- ta emot lärarstudenter i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) för bland annat rekrytering av nya förskollärare.
- handledare i VFU

Förskolorna fortsätter att:

- informera föräldrar till barn i förskolan om vad barns utveckling och lärande samt trygg och säker miljö innebär.
- arbetet med föräldrastöd

- likabehandlingsplaner
- öka barnens fysiska hälsa genom kost, rörelse och utevistelse.
- implementering av språkprogrammet
- erbjuda barn professionella kulturupplevelser och möjligheter till eget skapande

Kvalitetsredovisning upprättad av

Marianne Tryman